

SPIS TREŚCI

SOLIDARNOŚĆ MA 45 LAT

Włodzimierz Suleja – Wałęsa to nie Piłsudski 3

Sebastian Pilarski – Solidarność – godność, prawda, niepodległość 11

Rok 1980 przyniósł kolejny kryzys polityczny w PRL, ale doprowadził do nieodwracalnych zmian w świadomości Polaków. Dzięki narodzinom Solidarności, która stała się dziesięciomilionowym ruchem społecznym, Polacy poczuli, „że są teraz właśnie u siebie”. Wolnościowego zrywu komuniści nie byli w stanie trwale stłumić, choć przez całą dekadę lat 80. używali wszelkich dostępnych środków przeciwko walczącym pod hasłem „Nie ma wolności bez Solidarności”.

Krzysztof Brzechczyn – Solidarność jako samoograniczające się powstanie 24

Grzegorz Majchrzak – Jak powstał Niezależny Samorządny
Związek Zawodowy „Solidarność” 37

Marzena Grosicka – „I wy walczcie o swoje prawa”.

Powstanie i działalność NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” 47

Jarosław Neja – Niewygodne porozumienie katowickie 58

Jakub Parol – Solidarność i łódzianie w walce o poprawę sytuacji.

Strajki w Łodzi w latach 1980–1981 68

Daniel Szlachta-Leja – Sygnatariusz porozumienia jastrzębskiego.

Tadeusz Jedynak (1949–2017) 78

Marek Wierzbicki – Młodzieżowy nurt ruchu Solidarności w latach 1980–1989 ... 89

Kamil Dworaczek – Niezależne Zrzeszenie Studentów.

Młodszy brat Solidarności 97

Andrzej Grajewski – **Wielki wyłom** 108

Dla rosyjskiej, litewskiej, a przede wszystkim ukraińskiej opozycji pojawienie się w Polsce niezależnego ruchu związkowego było impulsem do działania. Jak to określił ukraiński dysydent Myrośław Marynowicz, Solidarność spowodowała „wielki wyłom” w murach imperium.

Ks. Jarosław Wąsowicz SDB

– **Podziemny kościelny. Opowieść o Romualdzie Marku Stachowiczu** 118

SYLWETKI

Kinga Hałacińska

– **Gorzka lekcja historii** 127

O. Krzysztof Dorosz SJ

– **Kaznodzieja wojennej Warszawy. Ojciec Edward Kosibowicz SJ (1895–1944)** 142

KOMENTARZE HISTORYCZNE

Krzysztof Pięciak

– **Bitwa Warszawska 1920** 151

Paweł Sokołowski – **Ofiary i liczby.**

Dokumenty zbrodni wołyńskiej

o okolicznościach śmierci Polaków 159

Mariusz Solecki – **Baczyński Kresów.**

Zygmunt Jan Rumel (1915–1943) 175

Joanna Karbarz-Wilińska – **Ksiądz Tadeusz**

Isakowicz-Zaleski i upamiętnienie

wołyńskiego ludobójstwa 182

KSIĄŻKI

Tomasz Szturo

– **Pisarz Wielkiej Tajemnicy** 192

Wojciech Gruchała,

Dobosz. Stefan Żeromski na drogach

niepodległości, IPN, Warszawa 2021, 488 s.

(Seria wydawnicza: „Literatura i Pamięć”).

Kolegium:

dr Wojciech Frazik, Adam Hlebowicz,

dr Kazimierz Krajewski,

dr hab. Mariusz Krzysztofiński,

dr Marcin Majewski, dr hab. Filip Musiał,

dr hab. Piotr Niwiński, Jan M. Ruman,

dr hab. Krzysztof Sychowicz

Redaguje zespół:

Wojciech Butkiewicz – sekretarz redakcji

(tel. 22 5818813,

wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),

Jakub Gołębiowski (jakub.golebiowski@ipn.gov.pl),

Kinga Hałacińska (kinga.halacinska@ipn.gov.pl),

Romuald Niedzielko – zastępca redaktora naczelnego

(romuald.niedzielko@ipn.gov.pl),

Jan M. Ruman – redaktor naczelny

(jan.ruman@ipn.gov.pl),

Anna Zechenter (anna.zechenter@ipn.gov.pl),

Piotr Życieński – fotoreporter

Sekretariat:

Maria Wiśniewska

(maria.wisniewska@ipn.gov.pl)

Projekt graficzny,

projekt okładki i łamanie:

Katarzyna Dziedzic-Boboli

Korekta: Beata Stadryniak-Saracyn

Adres do korespondencji:

ul. Kurtyki 1, 02-676 Warszawa

Druk:

DRUKARNIA LEYKO Sp. z o.o.

Kolportaż:

Tel. 22 544-57-19 (joanna.pszczola@ipn.gov.pl)

Na okładce:

Manifestacja Solidarności po Mszy św.

odprawionej przez Jana Pawła II

w Gdańsku-Zaspie, 12 czerwca 1987 r.

Fot. ze zbiorów Mariusza Romana

Nad spisem treści: Próba zablokowania manifestacji

po Mszy św. w Gdańsku-Zaspie. Fot. AIPN